

DOBRUŠSKÝ *zpravodaj*

MĚSÍČNÍK PRO KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT DOBRUŠSKA

ČERVENEC 2003

*Má krásná kopretino
něžná vílo
čekáš na modré nebe
ono pak na pohled tebe
žádáš sluneční paprsky
ono tvé pohledy lásky
a pro ty tvé krásné oči
každý den na pouť vkročí*

poezie a foto Pavel Bednář

Zpětné pohledy na život města

V pátek dne 2. května 2003 se ve večerních hodinách v místním kulturním domě uskutečnil koncert rodačky Věry Martinové. Její vystoupení opět naplnilo celý sál. Celkem 288 posluchačů tohoto hudebního žánru si připomnělo známé i méně známé skladby z jejího repertoáru. Koncert pořádala charitativní organizace ADRA. Město pro tyto účely bezplatně zapůjčilo koncertní sál. Na humanitární účely tak bylo po odečtení nutných režijních nákladů z každé prodané vstupenky poukázáno 100 Kč.

Ve dnech 30. dubna až 3. května 2003 se v Domašíně uskutečnila řada akcí, které u příležitosti 120. výročí založení SDH Domašín zorganizovali členové místního SDH. Jednalo se o sousedské posezení při příležitosti pálení čarodějnic, přehlídku alegorických vozů v rámci prvomájových oslav a výstavu historické hasičské techniky. Slavnosti vyvrcholily v sobotu dne 3. května, kdy proběhla soutěž staré hasičské techniky a byla provedena ukázka činnosti záchranářů. Odpoledne pak zpříjemnila kulturní program známá Opočenka.

V pondělí 5. května v podvečerních hodinách se vedoucí sociálního odboru Ing. Iva Matoušová a místostarosta města Josef Horák zúčastnili v Ohnišově na pozvání občanského sdružení „Pomoc všem potřebným - společnost M+M“ ukázkového podvečera, kde byla prezentována činnost tohoto nově vzniklého sdružení. Sdružení má ve svých stannách zahrnutý mimo jiné následující činnosti: hlídání dětí ve dne, v noci i o víkendech, organizování společenských akcí, zabezpečení pomoci lidem, kteří se dostali do nepříznivé životní situace. Zástupcům města byly předvedeny využívané prostory a nastíněny možnosti spolupráce.

U příležitosti 58. výročí osvobození od fašismu položili ve středu 7. května 2003 v 10 hodin zástupci Svazu bojovníků za svobodu, města, posádky a politických stran věnce k pomníku padlých. Na pietním aktu přednesl pan Dražan, zástupce politických vězňů, krátký projev.

Za přítomnosti starosty města pana Klobase a velitele okrsku a požární stanice Dobruška npor. Málka se v sobotu dne 10. května za pěkného slunečného počasí na hřišti v Křovicích konala okrsková soutěž požárních družstev. Zorganizována byla u příležitosti 125. výročí založení SDH v Křovicích. V rámci programu předvedlo své umění i několik družstev mladých hasičů.

12. května odpoledne zavítala na historickou radnici města delegace vybraných zástupců v rámci projektu CEVTA, zabývajícího se agrární politikou. V 18 hodin se delegace za doprovodu starosty a místostarosty města sešla v místní sokolovně se zástupci zemědělských podniků a farmářů. Programem diskuze bylo téma *Vstup České republiky do Evropské unie*.

V pátek 16. května odpoledne se místostarosta města zúčastnil v bývalých prostorách vojenského letiště v Hradci Králové ukázek v rámci tzv. helicopter show. Kromě ukázek z práce záchranářů zde byla příležitost k navázání kontaktů s výrobci prostředků pro ochranu obyvatel, výstroje a výzbroje záchranných sborů. Děkujeme tímto majiteli vodní záchranné služby panu Matuškově za zprostředkování možnosti zúčastnit se tohoto nevšedního setkání.

Neděle 18. května 2003 byla významným dnem pro hudebně kulturní oblast v Dobrušce, kdy od 15 hodin v kostele sv. Václava proběhl zdařilý koncert duchovní hudby v podání chrámových pěveckých sborů z Rychnova nad Kněžnou, Červeného Kostelce a Dobrušky. Účastníci měli možnost navštívit prostory fary s malým občerstvením. Děkujeme všem, kteří se podíleli na zdárném průběhu vystoupení.

Dne 20. května přivítal starosta města Oldřich Klobas v prostorách historické staré radnice izraelskou vojenskou delegaci, která zavítala do posádky VTOPÚ. Po uvítacím aktu a prohlídce radnice se hosté zapsali do kroniky města.

Dne 21. května odpoledne se uskutečnily jarní slavnosti mateřské školy J. A. Komenského. Děti z jednotlivých tříd předvedly svým rodičům i dalším nadšeným divákům velmi působivé vystoupení. Tato již tradiční akce se po pěti ročnících uspořádaných na zahradě školy konala poprvé v místním kině.

Dne 22. května v 15 hodin se uskutečnila první schůzka okrskových komisí pro referendum o vstupu do Evropské unie, poučení a volba předsedů komisí.

Dne 23. května od 9 hodin se starosta a místostarosta města zúčastnili valné hromady akciové společnosti AQUA.

Slavnostní vyřazení absolventů gymnázia se uskutečnilo **dne 23. května** od 15 hodin v kině. Za Město Dobruška se zúčastnil místostarosta pan Horák.

Dne 27. května od 9 hodin proběhlo v kanceláři starosty města jednání se zástupci firmy Marius Pedersen. Za Město Dobrušku se jednání zúčastnili starosta, místostarosta a pan Kupka. Předmětem schůzky byla kontrola již dříve schváleného plánu svozu domovního odpadu a další otázky.

Ve dnech 29. a 30. května se místostarosta města Josef Horák v kongresovém centru Aldis Hradec Králové zúčastnil valné hromady zástupců Svazu měst a obcí ČR. Jako hosté zde byli přítomni významní představitelé vlády a jejich náměstci, hejtmani a primátoři. Řešeny byly nové úkoly měst a obcí po reformě veřejné správy a po případném vstupu ČR do EU.

V sobotu 31. května byla v parku předvedena ukázka slepeckých vodících psů. S přípravou celé akce nemalou měrou pomohla paní Renata Moravcová, členka Svazu nevidomých. V náročném počasí předvedli psi složitou zkoušku vedení v terénu a zkoušku poslušnosti a ovladatelnosti. Je třeba ocenit, jak se handicapovaní občané dokáží začlenit do společnosti.

Josef Horák

Informační centrum v Dobrušce

Nově otevřené Informační centrum v Dobrušce poskytuje tyto služby a informace široké veřejnosti a turistům:

- Všeobecné informace o kulturních, sportovních a společenských akcích ve městě a okolí
- Informace o ubytování a stravování
- Informace o jízdních řádech veřejné dopravy

- Informace o zdravotnických zařízeních a pohotovostních lékařských službách
- Informace o umístění jednotlivých odborů městské úřadu a jejich kompetencích
- Prodej průvodců, map, pohlednic a propagačních materiálů
- Prodej vstupenek na kulturní a společenské akce (od září 2003)

Otevírací doba:

květen – září 8 – 12 13 – 17 hodin denně

říjen – duben 8 – 12 13 – 17 hodin pouze v pracovní dny

Adresa: náměstí F. L. Věka 32, Dobruška**Telefon:** 494 629 581**E-mail:** ic@mestodobruska.cz*Těšíme se na Vás.*

Vyhlášena městská památková zóna

Vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 108 ze dne 1. dubna 2003 byla území historických částí řady měst a obcí republiky prohlášena za památkové zóny. V Podorlicku patří k těmto městům vedle Rychnova nad Kněžnou a Rokytnice v Orlických horách také Dobruška.

Památková zóna je vlastně vyjádřením historických a uměleckých kvalit zástavby našeho města, která se nám dochovala z dob minulých. Starší pamětníci dobře vědí, že to, co nám zůstalo, je pouze malou částí toho, co se nedávným dobám podařilo bohužel zlikvidovat. Připomeňme si jenom unikátní zástavbu roubených chalup v Pulické ulici nebo k náměstí přiléhající ulice a uličky, jejichž domy byly (někdy až příliš necitlivě) zbourány a nahrazeny moderními bytovými domy a panelovou zástavbou. K podstatným změnám došlo i v komunikační síti. Na jedné straně bylo různými obchvatovými komunikacemi (např. ulice Laichterova) ulehčeno dopravně přetíženému městskému centru, na straně druhé však došlo k likvidaci staré, až do středověku sahající sítě ulic a uliček, obklopujících vlastní historické městské jádro.

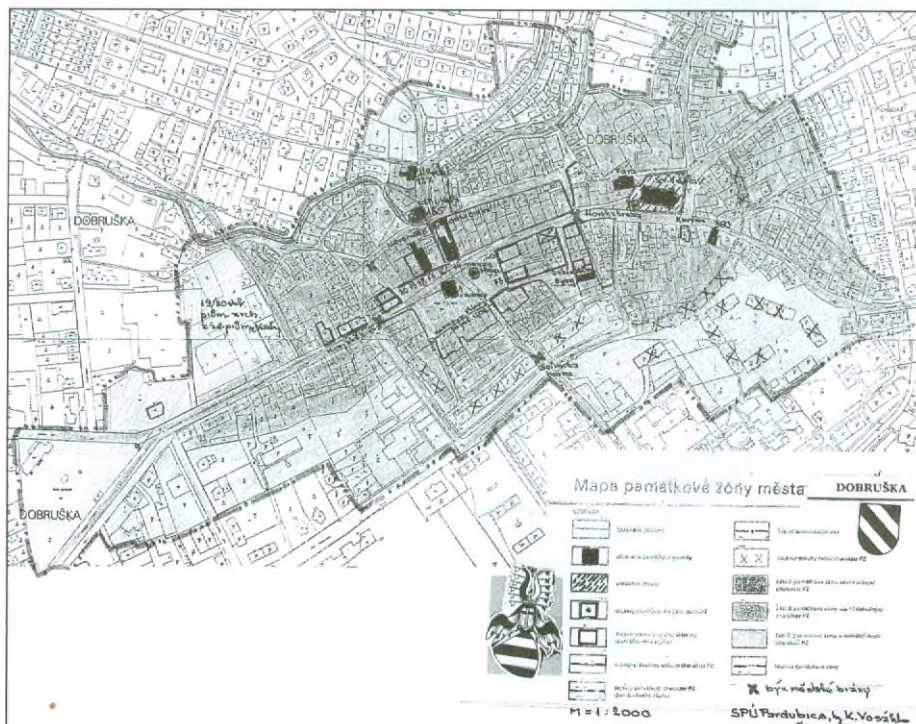
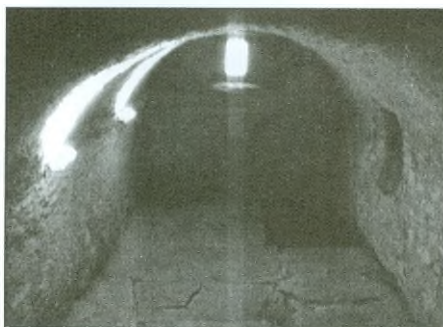
Podstatné změny svého vzhledu zaznamenaly i nejstarší městské domy na náměstí F. L. Věka, Šubertově a v Kostelní ulici. Naštěstí se posledním desetiletím poměrně úspěšně daří navracet těmto objektům jejich renesančně barokní tvář.

Vyhlášení městské památkové zóny předcházela dlouhá léta stavebně historických průzkumů a rozborů památkářských kvalit navrhovaného území. Tato výzkumná činnost, jejímž smyslem je získat co největší množství informací o historickém vývoji městské zástavby, s vyhlášením památkové zóny samozřejmě nekončí. Na jejím dalším pokračování se podílí řada odborníků z oblasti památkové péče, ale i architektury a urbanismu.

Uvedená vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září letošního roku a je nepochybně dalším účinným krokem ke zkvalitnění ochrany našeho kulturního dědictví.

- j m -

Vandrování po „Kačenčině pohádkové říši“

Tip na prázdniny pro celou rodinu

Snahou a cílem tohoto projektu je přiblížit návštěvníkům nejen kraj, ale i lidovou slovesnost a pohostinnost místních horalů. Turisté se mohou setkat při slavnostech s pohádkovými postavkami, např. s Kačenkou, což jistě ocení hlavně děti. Zúčastnit se může úplně každý, kdo rád poznává známé i méně známé kouty Orlických hor.

Co je třeba udělat?

Zakoupit si Vandrovní knížku (cena 60 Kč), do které sbíráte razítka vybraných obcí v Orlických horách, jež se do tohoto projektu zapojily (celkem jich je 26), a kolky, ty můžete získat ve vybraných provozovnách a kulturních zařízeních.

Za získání alespoň 18 různých razítek (s půvabnými motivy výtvarnice Jarmily Halové) a nejméně 5 kolků obdržíte pěkné ceny.

Prodej Vandrovních knížek a bližší informace získáte na adrese: Informační centrum Dobruška, nám. F. L. Věka 32, telefon 494 629 581.

Příjemnou dovolenou a dětem krásné prázdniny.

Přímým autobusem z Dobrušky na Masarykovu chatu na Šerlichu

ORLOBUS, a. s., Nové Město nad Metují oznamuje, že každou sobotu, neděli a ve svátky v období od 15. 6. do 31. 8. 2003 prodlužuje spoje Hradec Králové - Opočno - Dobruška - Deštné v Orl. h. s odjezdem v 8.00 hodin z Dobrušky na Masarykovu chatu na Šerlichu.

Informace: Infocentrum Nové Město n. M., tel. 491 470 289, ORLOBUS, a. s., Nové Město n. M., tel. 491 474 499.

Ing. Martin Prouza

Ocenění dobrovolných dárců krve

Salónek hotelu Panoráma v Rychnově nad Kněžnou se 7. května odpoledne stal svědkem poděkování lidem, kteří zachraňují životy svých bližních dobrovolným dárčovstvím krve. Za svou nezištnou obětavost obdrželi stříbrné a zlaté Janského plakety. Slavnostního předání ocenění se zúčastnili i starostové měst Podorlicka, mezi nimi i starosta města Dobrušky pan Oldřich Klobas.

Z dobrušských občanů získali zlatou Janského plaketu (za 40 bezplatných odběrů) ing. Pavol Dolog, Josef Šaroun, Petr Šnejdr a Vlastimil Jelen. Stříbrnou plaketu (20 odběrů) Irena Kultová, Zdeněk Školník, Martin Lelek, Pavel Jiroud, Zdeněk Zidka a Josef Marek.

Připojujeme se k blahopřání a poděkování všem jmenovaným, kteří si tato ocenění plně zaslouží.

- red -

Společenská kronika

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci červenci 2003 oslaví své krásné životní jubileum a dali souhlas s jeho zveřejněním tito občané našeho města a obci:

Libuše Rejzková	21. 7. 1912	91 let	Dobruška, Křovice 29
Milada Špačková	28. 7. 1913	90 let	Dobruška, Domašín 5
Božena Chaloupková	25. 7. 1928	75 let	Dobruška, Šubertovo nám. 55
Jaroslav Dvořák	28. 7. 1928	75 let	Dobruška, Pulice 18

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimizmu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městě a obci.

VÍTÁME DO ŽIVOTA

Veronika Jouklová	25. 4. 2003	Dobruška, Spojovací 1001
Lukáš Franc	3. 5. 2003	Dobruška, Pulice 123

Šťastným rodičům blahopřejeme.

LOUČÍME SE SE ZESNULÝMI

Václav Franc	27. 4. 2003	Dobruška, Spáleniště 45
Anna Dvořáková	28. 4. 2003	Dobruška, Za Univerzitou 867
Jindřich Moravec	23. 5. 2003	Dobruška, Solnická 820

Čest jejich světlé památce.

Vlastičky na mezinárodním festivalu

Ženský pěvecký sbor VLASTA se v sobotu dne 7. června 2003 účastnil festivalu pěveckých sborů **FOERSTROVY OSENIČKY 2003**. Festival se konal na počest rodiny hudebního skladatele Josefa Bohuslava Foerstra (1859 – 1951), který vedle V. Nováka, J. Suka, O. Ostrčila, L. Janáčka patří do tzv. první generace české moderny.

Skladatelův děd Josef Foerster (1804 – 1892) působil v oseňické škole plně půlstoletí. Osenický kůr v kostele Narození P. Marie byl jeho pýchou, a tak Foerster za života nashromáždil velký archiv notový. Postaral se o hudební vzdělání svých synů Antonína (1837 – 1926) a Josefa (1833 – 1907). U Antonína se setkáváme v tomto rodě poprvé s problémem emigrace způsobené množstvím hudebních talentů vyskytujících se v jedné rodině. Po studiích odchází Antonín do Chorvatska a později do slovinské Lublaně, odkud se do vlasti již nevrátil. Antonín Foerster pro Slovinců hojně komponoval, psal skladby církevní i symfonické. Vytvořil i první slovinskou lyricko-komickou operu – „Gorenjského slavčeka“. Opatřil Slovincům první klavírní školu, školu zpěvu i nauku o harmonii, modulaci a dal základ slovinské hudební terminologii. Josef Foerster byl významným varhaníkem a ředitelem kůru v Praze u sv. Vojtěcha (od roku 1866). Jeho syn Josef Bohuslav zdědil všestranné umělecké sklonky. Byl nejenom varhaníkem, regenschorim, hudebním referentem Národních listů, rektorem pražské konzervatoře, ale i prezidentem České akademie výtvarného umění. Jeho hudební dílo zasáhlo skoro všechny hudební žánrové oblasti: sborová tvorba světového významu (cyklus Devět mužských sborů, Hymnus), nejznámější opera Eva podle divadelní hry Gabriely Preissové Gazdina roba, symfonická tvorba (5 symfonií) stojí dnes už v pozadí slavných mužských sborů.

Přehlídka sborů byla nesmírně pestrá, protože se zúčastnily všechny typy dospělých sborů (ženské, mužské, smíšené) a nejenom z České republiky! Na počest a vzpomínku slovinského Antonína Foerstra přijely na festival slovinské smíšené sbory z Lublaně.

Účast slovinských sborů umožnilo Velvyslanectví Slovinské republiky v Praze. Na oseňické škole za přítomnosti slovinského velvyslance byla odhalena pamětní deska Antonína Foerstra. Po odhalení druhé pamětní desky Josefa Bohuslava začala odpolední přehlídka všech zúčastněných sborů. Mezi nimi nechyběl ani **Ženský pěvecký sbor VLASTA** z Dobrušky, který se svým repertoárem a interpretací sklídil nesmírný úspěch.

Je obdivuhodné, že malá obec Osenice u Jičína dokázala zorganizovat tak výborný festival s mezinárodní účastí. Sbormistr Miroslav Drašner zde získal od prof. Františka Zumra, předsedy Unie českých pěveckých sborů, čestné uznání. Posluchačům se především líbily skladby od předních českých skladatelů např.: E. Suchoně – Aká si mi krásná, Zb. Mrkose – Moje země, L. Janáčka – Láska opravdívá. Na závěr celého vystoupení VLASTY zazněla úprava lidové písně Prší, prší, která svým strhujícím tempem zvedla posluchače ze židlí.

GaMa

Oprava tiskové chyby

V červnovém čísle Zpravodaje bylo u jména Karla Michla uvedeno chybné datum narození. Správně má být 1. ledna 1898. Za chybné datum se čtenářům omlouváme.

Redakce

Pohádkový les se vydařil

V okolí táborové základny v Mělčanech uspořádal Dům dětí a mládeže za vydatné pomoci svých příznivců v sobotu 31. května tradiční Pohádkový les.

V lese se děti setkaly s princeznou, čertem, panem králem, vílami, Ferdou Mravencem a беруškou, sličnou kočičkou, klaunem, šerednou ježibabou, muchomůrkou, Čiňankami, Červenou Karkulkou, indiánkou a vodníkem, jehož „breke“ se rozléhalo široko daleko. U každé pohádkové bytosti děti splnily úkol a odměnou jim byl diplom, perníček a drobné sladkosti.

Přes velké teplo a mohutné nájezdy komárů se této akce zúčastnilo 194 dětí a kolem 200 účastníků z řad rodičů a prarodičů.

Stromy 3 – hruška

Teploměr ukazuje venku 30 stupňů Celsia ve stínu a pod střechou paneláku je jako v hrnci pod pokličkou. Člověk sni o polárním kruhu, o Himalájích, o Mrazír-
nách, a. s.!

Ale buďme při zemi. Což takhle dát si stín košatého stromu, stín ohromného stromu vyzářujícího fytoncidy a vlhký chladivý stín... To už je skoro stejné jako ten polární kruh... Přemítám, kde v Dobrušce takový plnotučný stín sehnat.

Nápadů je hned několik. Halín, krásný hluboký les se svým mikroklimatem a jedinečností rostlinných společenstev. Více po ruce jsou Archlebovy sady s asi nejvzácnějšími dřevinami v Dobrušce, od kterých, když pozorujete s hlavou vyvrácenou do korun, si určitě přinesete kromě zážitků i něco psích exkrementů na botách. Na mysl přijde i mnoho dalších možností, ale pro mne je v tropickém večeru nejpříjemnější osamělá hruška v poli.

No, zas tak osamocená není a v poli zrovna taky ne. Ale je naše a je krásná a taky jako jediná na dobušském katastru požívá ochranu státem.

Hruška, pláňka, kolik poutníků do „kraje“ jak se tu říkalo, hledalo pod ní odpočinek. Sedával pod ní i náš slavný František Hekův? Už tehdy, když jezdil do Prahy na studia, určitě skýtalta nejméně *stoletá* dáma milosrdný stín. Kolik lidí se rádo pod ní schovalo a schovává před deštěm. Kolik lidí si jejími drobnými natrpkými plody uhasilo žízeň a kolika klukům z okolí přinesla tahle nešlechtěná pochoutka břichabol. Jen tento osamělý monument ví, ve svých dobře utajených letokruzích, které roky bylo sucho a neúroda, a která léta přinášela posvícení do stodol a chlévů.

Už jako šestileté dítě jsem tranzitovala každý víkend z Hradce Králové přes Dobrušku. Cestou jsem poznávala krásné lidi, jako například pana Ježka, zahradníka ze Smřic, který nás zasvěcoval do tajů zahradničení a sadovnictví.

Cestou mě učil poznávat stromy za jízdy. Krásně vyprávěl o svicích topolů, podsaditých dubech, kulatých monumentálních javorech a jilmech, o sebevědomých jasanech i srdcovitých korunách lip. Nikdy nezapomněl upozornit na tři mimořádné, krásné hrušky nad Dobruškou, obdivovali jsme i jejich hruškovité koruny. Vyprávěli jsme si o tom, jak za podzimních plískanic hrají spolu mariáš a dobře jim v tom větru jde list.

Při každé cestě kolem si vzpomenu na pana Ježka a na osiřelou hrušku, která může hrát tak maximálně pasiáns, a je mi smutno.

Taky mi vždycky naskočí myšlenka prof. Hadače, který říkal: „Monu Lisu namaloval *člověk* i Karlštejn postavil *člověk*, a proto je *člověk* může stejnou technologií postavit znovu, ale staletý strom, už nikdy na pařez nikdo zpátky nepřilepí a rostlinný druh, který je vyhuben, už nikdy nikdo znovu nevymyslí a třeba právě v něm je lék na tu nejzhubnější nemoc lidstva. Nic na světě není nadarmo, to jen my zatím nevíme, jak to použít.“

Až pojedete kolem na kole nebo v autě, aspoň jednou zastavte, pohlad'te ten rozbrázděný kmen a spolu s klasikem pedagogiky Komenským řekněte oblíbený citát, který je mu připisován: „Všeliké chvátání lidské toliko pro hovado dobré jest.“

Podkasané konifery v Družstevní ulici

Všichni uznávají, že medicínskou praxi mohou vykonávat jen lidi s medicínským vzděláním, totéž se týká právníků, učitelů apod. Ale každý, kdo má dole nohy zahnuté, se cítí být odborníkem na stromy a zeleň.

Bohužel právě v té naší milé Dobrušce můžeme už po léta pozorovat nekonceptnost a neprofesionalitu. Rozhlédněte se kolem sebe a všimnete si, kolik tu roste přerostlých bříz, kolik stromů bylo zasazeno tak blízko domů, že nadměrně stíní, ničí základy, zanášejí koryta bourají chodník a nevím co ještě.

Není to tak dlouho, potkala jsem se s odborníkem, který zpracovával pasport dobrušské zeleně (inventura). Ptala jsem se ho, kolik je v Dobrušce stromů stopadesátiletých – Ani jeden!!!! Kolik je stromů stoletých? Pár.

V zásadách krajinářství je několik důležitých bodů, aby město (park) budilo dojem zdravého a vyrovnaného urbanistického celku.

1. Musí v něm být dostatečné množství zeleně (travníky, záhony, keře, stromy, popř. voda).
2. Dřeviny musí být zastoupeny všemi věkovými kategoriemi. Stejně jako ve společnosti lidské mají nezastupitelné místo – děti, adolescenti, dospělí i starci. Každé jiné rozvrstvení je nepřirozené, stresující a lidé je vnímají jako nestabilní (kasárna, domovy důchodců apod.)
3. Při zakládání parku (městské zeleně) je důležitý koncept, ne živelnost.
4. Sází se zhruba v poměru 1:5. Pět stromků je potřeba vysadit s tím, že dospělosti se dožije jen jeden.
5. Sázejí se dřeviny krycí (startovní) – které jsou rychle rostoucí jako např. bříza, topol, kaštan apod., aby rychle dokázaly plnit funkci v dané lokalitě, ale aby nejdéle ve věku 10 až 15 let byly vykáceny, protože pomalu rostoucí cílové dřeviny už dorostly natolik, aby se ujal svého úkolu.
6. Úkolem městské zeleně je všechno jiné, jen ne produkce dřeva. Proto není nutné vyvětřování jehličnatých stromů, aby vznikl hladký kmen bez suků.

Je věcí osobního vkusu a zahradnického rukopisu, jak bude s dřevinami pracováno. Dřeviny mohou být i radikálními zásahy tvarovány až bonsajovány a každý z těchto zásahů se potká s pochvalou i kritikou. To už je věcí osobního vkusu, ale to, co bylo provedeno s koniferami v Družstevní ulici, byl technicky nic neřešící zásah – a podle mého názoru na úkor stromů. Myslím, že kdyby se pár stromů pokácelo a zbylé se nechaly zavětvené až dolů, bylo by to profesionálnější.

- im -

Proč?

Proč jsou lidé necitliví k přírodě? V době, kdy jsou stromy napadány různými chorobami a škůdci, jsou lidé schopni zmrzačit pěkně vzrostlé okrasné smrky. Tyto stromy byly zdravé a ničemu nepřekážely. Posuďte sami podle fotografií.

Obrazky uveřejňujeme proto, aby se každý zamyslel, než provede zásah do přírody, který nejde vzít zpět.

Alena Mecnerová

Bolí člověka myšlení?

Příroda se probudila ze zimního spánku a předvedla nám krásné jaro, plné květů. Trávníky se zazelenaly a v nastávajícím létě rozkvetly záhony květin, stromy se obalily květy, prostě příroda zkrásněla.

Až potud, pokud se člověk pořádně nerozhledne. A co uvidí?

V příkopě láhve od nápojů, různé jiné předměty, které tam nepatří. A zanádáva si. To je přirozená reakce každého, kdo má přírodu rád. Ale může si všimnout, že ta láhev je jeho. Že ji tam odhodil vlastně sám, když šel do lesa na houby. Rodiče s dětmi si vyjdou na nedělní procházku mezi louky a pole, aby dětem ukázali, jak přírodě rozumí, jak si má mladá generace přírody vážit, jak je příroda pro život důležitá a nezbytná, jak je inspirující a krásná. To je také v pořádku. Až do doby, než se dítě zeptá, co to šeredného roste u cesty v příkopě. Sporádaný otec se otočí, aby nemusel na sebe prozradit, že dělal pořádek v garáži a že ten disk, ta pneumatika, to rozbité autosklo, ty spojovací trubky, ty nádržky jsou vlastně jeho.

Lidská touha po pořádku doma a ve vlastním okolí je dobrá věc. Odkládání nepotřebných věcí a předmětů na místa, která nejsou k tomuto účelu určena, je věc nežádoucí, špatná a vandalská. Tak proč tím mají trpět ostatní.

Lidé, kteří jdou do přírody hledat pohodu, klid, odpočinek?

Živočichové, kteří spolu s lidmi v přírodě žijí?

A především příroda sama?

A proč vlastně? Odpověď se nabízí sama.

Pro vlastní pohodlí, lhostejnost, bezohlednost k ostatním, k prostředí, ve kterém žije.

Přitom nedaleko Křovic je řízená skládka. U teplárny, nedaleko obchvatu, je každý týden, v úterý a v sobotu, otevřen separační dvůr, kde může každý občan města i přilehlých obcí bezplatně odložit nepotřebný odpad.

Ve městě a obcích jsou stanoviště na sběr skla, plastů a komunálního odpadu. Plastové popelnice jsou prakticky u všech rodinných domů.

Celkově vzato, oproti dobám minulým přibýlo dost stanovišť a nádob na komunální a jiné odpady. Ty slouží k uspokojení potřeb místních obyvatel. Tak proč si člověk přidělává práci? Proč se člověk vystavuje nebezpečí případných následných sankcí?

Z přiložených snímků je zřejmé, že tyto předměty nevyrostly v lese, u polní cesty, ani u vodní hladiny.

Myslí tedy člověk?

Jan Kupka

Z dobuřských právních manuálů

Poddanská ves Křovice

První písemnou zmínku o této vsi, dnes části města Dobrušky, přináší nadační listina Mutiny a Sezemy z Dobrušky z 28. 6. 1361, obsahující bohatá obdarování k tehdejšímu děkanskému kostelu P. Marie a sv. Václava v Dobrušce na vydržování třetího kaplana a vyživování žáků dobuřské školy.

V roce 1495 získal opočenské panství, k němuž z počátku patřilo krom Dobrušky a Opočna jenom osm vesnic, příslušník rytířského stavu, hejtman Království českého Mikuláš mladší Trčka z Lípy a na Lichtemburce. Byl to člověk velice vlivný a nesmírně bohatý, který se vyšvihl mezi nejmocnější magnáty země. Všechny jeho počiny se mu dařily, jen soukromý život nikoliv.

Jsá už pánem v letech, rozhodlo se ke sňatku s mladičkou nevěstou Kateřinou ze Šelenberka a na Kostí, jejímž rodičům především imponovalo bohatství tohoto obstarlého seladona. Manžel brzy po svatbě odjel za svými úředními povinnostmi a doma býval jen řídkým hostem. Mladá paní se nudila a rozptýlo-

val ji jen mladý rytíř Šárovec, neprozřetelně ponechaný na Opočně k službám své krásné velitelky.

I stalo se, co se stát muselo, a rytíř Šárovec nasadil panu Mikuláši parohy. Netrvalo dlouho a kdosi ze služebnictva vše oznámil pánovi. Trest byl strašný. Oklamáný manžel nechal roku 1507 nevěrnou paní na Opočně zaživa zadržet, její věrnou služebnici a pomocnici při manželské nevěře zaživa zahrabat a nehodného rytíře setnout.

Snad toto krvavé drama otřáslo svědomím krutého pána natolik, že se později snažil konáním dobrých skutků a různých dobrodiní získat boží odpuštění.

Jedním z těchto činů bylo i založení špitálu v Dobrušce 29. 9. 1512, určeného chudým, starým a nemocným zdejším obyvatelům. Další z Trčků, Kryštof Jaroslav, pak 11. 11. 1598 postoupil ve prospěch špitálu ves Křovice:

„.....Jakož jsou poddaní moji ve vsi řečené Křovicích mně, dědicům i budoucím mým držitelům panství mých

.....zavázání předně robotami a platem ouročním, jehož se schází každoročně 10 kop grošů českých a vajec jedna kopa a sedm. Tu já svrchu psaný Kryštof Jaroslav Trčka z Lipy na Opočně a Smiřicích,s dobrým svým rozmyslem dotčenou ves Křovice i s těmi lidmi osedlými, nynějšími i budoucími, témuž špitálu nynějšímu i budoucímu v témž městě mém Dobrušce s těmi se všemi platy ouročnými pozůstalými, po předešlé milosti jim od předkův mých slavných a dobré paměti na to učiněných, postupuji....“

Toto obdarování pak potvrdil 24. prosince 1601 i Jan Rudolf Trčka z Lipy.

Křovičtí se však tímto svým postoupením městu Dobrušce ocitli v nezavádné níhodné postavení dvojí poddanosti – nejprve městu a spolu s ním pak opočenské vrchnosti. A dobušští měšťané dovedli své nároky vymáhat hezky tvrdě.

„.....Léta Páně 1627 v pondělí po památce sv. Jana Křtitele konšelé a sousedé ze vsi Křovic dosažení byli na rathauz před Jeho Milosti pana rychtáře, pana purkmistra a právo města tohoto Dobrušky a v mnohých příčinách napominání byli, snešeno jest mezi všim právem: Co se dotýče dvora obecního při městě Dobrušce, jestliže by který soused ze vsi Křovic, když by se jim dalo věděti od pana primasa nebo pana purkmistra k témuž dvoru na vorbu jeti, tím obměškával a časně kdy náleží nejel, tedy v vězení šatlavním za pokutu tejden zůstávati a trestán býti má....“

V čele křovické obce stáli dva konšelé a obecní starší, dosazovaní správou města Dobrušky, kteří také skládali přísahu tohoto znění:

„..... My, kteří jsme od Jeho Excelence pana rychtáře, Slovné Opatrnosti pánu města Dobrušky zvoleni do povinnosti konšelské, přísaháme Pánu Bohu

všemohoucímu, Matce Boží a všem svatým, že v tom povolání chceme předně cti a chvály Pána Boha všemohoucího vyhledávati, dobré velebiti a zlé tupiti a jednomu každému, chudému i bohatému za spravedlivé činiti, poslušnost všelijakou vrchnosti naší milostivé a dědičné, panu hejtmanu, Jeho Excelence panu rychtáři, pánům starším obecním a právu města Dobrušky zachovávat, ani také žádných neřadů při obci naší, což by proti Pánu Bohu, dobrému řádku a právu čelilo nedopouštěti a žádnému nepřehlížeti. A jinaké nečiniti pro přízeň i nepřízeň, pro přátelství i nepřátelství, ani pro žádnou jinou v světě vymyšlenou věc.

Tak nám toho dopomáhati rač Pán Bůh náš na věky požehnaný. Amen.“

Roku 1651 měly Křovice 86 obyvatel. Tzv. berní rula z roku 1654, tedy soupis poddanské půdy a dobytka jako základ trvalé daňové soustavy uvádí 9 sedláků, 1 chalupníka, 5 zahradníků (tj. chalupníků bez polí) s rodinami a čeládkou, 372 strychů neboli korců úrodných polí, 27 potahů, 50 krav, 43 kusy jalového dobytka, 68 ovcí a 14 prasat.

František Palacký ve svém „Popisu Království českého“ z roku 1848 uvádí v Křovicích 39 domů s 230 obyvateli.

Při osvobození z roboty v roce 1851 zaplatili majitelé křovických pozemků za tzv. vyvazení 1 500 zl. a částkou 4 000 zl. se vyplatili ze své závislosti na městu Dobrušce.

- Mš -

Okénko k holandským přátelům

Džezový festival v Haagu

Pozdríme se ještě na chvíli v královském městě Den Haagu a představme si ojedinělou mezinárodní kulturní akci, kterou je Džezový festival v Haagu.

Každoročně v červenci se Den Haag dostává do několikadenního víru v rytmu džezu. Od pátku 11. 7. do neděle 13. 7. 2003 otevře haagské Kongresové centrum své brány již 28. ročníku proslulého džezového festivalu u Severního moře „The North Sea Jazz Festival“, na němž se během tří dnů představí minulost, současnost i budoucnost džezové hudby – vše živě a pod jednou střechou! Hudební produkce zahrnuje celou škálu džezu a blues od swingu a bebopu přes free jazz a jazz-rock až po hiphop, soul a jazz-dance.

Festival se poprvé konal už v roce 1976 a od té doby si získal celosvětové uznání a prestiž. V současnosti se jedná se o jednu z nejvýznamnějších událostí evropské kulturní sezóny a mimo území USA je tento hudební festival považován za nejvýznamnější – např. v loňském roce byl časopisem „Jazz Times“ vyhlášen nejlepším evropským džezovým festivalem. Za dobu svého trvání festival hostil hvězdy takových jmen jako Steve Coleman, Miles Davis, Ella Fitzgerald a mnoho dalších. Zároveň poskytl a stále poskytuje možnost představit se a prosadit se i novým talentům.

Za uplynulých dvacet sedm let se festival rozrostl do velké akce vsutku mezinárodních rozměrů. Vystoupení probíhají na patnácti pódiích a účastní se jich každoročně na 1 200 hudebníků a okolo 70 000 návštěvníků ze všech koutů světa. Součástí festivalu je i řada doprovodných akcí. Jedná se například o udílení cen „Bird Awards“ ve dvou kategoriích nebo o dětské džezové matiné „Gigs for Kids“, které neoficiálně festival zahajuje již ve středu 9. července.

Oficiálně je džezový festival zahajován podle tradice prestižním galakonzertem „Midsummer Jazz Gala“ ve čtvrtek 10. července, tedy v předvečer samotného třídenního džezového maratónu. Atmosféru doplňují hudební představení na třech pódiích pod otevřeným nebem konaná od středy 9. 7. do soboty 12. 7. Hudebními slavnostmi žije celé město a džez je slyšet odevšad, zejména pak z mnoha hospůdek v centru Haagu.

V programu letošního ročníku najdeme interprety zvukných jmen jako jsou Tony Bennett, Shirley Horn, skupina Four Brothers aj. Spolu se stovkami dalších umělců představí oblíbený hudební žánr široké skupině nadšených posluchačů z Nizozemska i ze zahraničí.

- Jn -

Cháboráci a Podbřezáci

XIV. část

Sláva a pád brí Vseteckových na Melicharově stráni

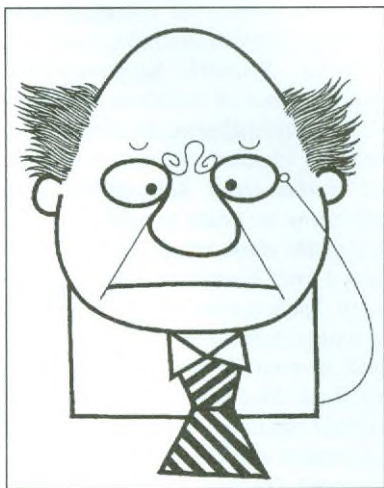
V den konání tradičních hasičských cháborských slavností se již od časných ranních hodin objevovali na Melicharově stráni nedočkaví diváci, aby spatřili v Cháborách dosud nevidanou leteckou atrakci – let aeroplánem brí Vseteckových. Této příležitosti zjištěn využili preclikář a krupař Vendelín Šimon, řezník a uzenář Stanislav Krahulec, vdova, a hlavně hostinská, Melicharová spolu s obchodníkem koloniálního zboží Rumlem, kteří postavili kramářské stánky a pivnici, vyzdobené chvojím, girlandami a trikolórami. Všichni chtěli využít převeliké návštěvnosti, při níž se nekouká na cenu, na váhu, ani na lidi.

Přišli zvědavci z měst a visek celého orlického podhůří. Mnozí přijeli na vyzdobených žebříňácích, někteří jednotlivci na kolech i koňmo. Zahlédl jsme i Podbřezáky, kteří se chtěli zalichotit, když spatřili náš aeroplán. My Cháboráci jsme poznali, že se tváří zakukleně špiónsky a chtěli se dostat co nejbliže k jeho trupu.

Dostavili se i zástupci Spolku přátel a držitelů poštovních holubů z Křovic. Celý sbor dobrovolných hasičů z Chábor přišel ve vycházkovém oblečení. Přijeli i sedláci od Chlumce i z míst pod Dobrošovem, kde padlo mnoho rakouských a pruských vojáků ve válce šestašedesátého roku. Pouze se nedostavili z Rozkoše, neb osada byla uzavřena pro výskyt slintavky. Většina Podbřezáků byla roztroušena v polích a ukrývala se ve křoví. Někteří se zakopali v roklicích, aby pohled měli zadarmo. Bratr Jindřich měl za povinnost neustále dohlížet u dvojplášáku na dotěrné Podbřezáky, aby se k němu nepřibližovali. Na ocas připevnil cedulku s ostrou výstrahou OHMATÁVÁNÍ TRUPU JE PŘÍSNĚ ZAKÁZÁNO! U skokanského odrazového můstku zase dohlížela sestra Máňa, kteráž nemohla jet na bicyklu do Domašína na rande, neb neměla duše. Brí Vseteckové ji však byli bližší než domašínský chasník. Chytlavá sestra Růža spolu s chytlavou Marií Francovou procházely mezi návštěvníky a prodávaly jim za šesták ručně slepované papírové růže, kteréž zejména mladí šviháci si zastrkávali do dírek u klopů a nebo jinak krášlili svá těla.

Neustále jsem sledoval a porovnával správný čas na budíku v palubní desce s hodínami na hasičárně, abych nepromeškal hodinu „S“. Start.

Na hlavu jsem si posadil vyřazený nočník, který bratr Jindřich červeně naemailoval, abych vypadal jako opravdický pilot, který se nebojí padnout na hlavu nebo přijít k jiné újmě. Před startem jsem vsedl na bedýnku od olomouckých syrecků a nasadil si brýle s mnoha dioptriemi, kteréž mi ochotně zapůjčil krátkozraký chábořský písmák Hromád-

Řídící školy Vojtěch Jestřáb

ka. Velice rozmazaně jsem zahlédl, jak řidičí školy Vojtěch Jestřáb, bratr domkář Václava za vodou, řadí žáky a předává jim mávátka. Dojetím mi z očí vyhrkly slzy, takže jsem neviděl nic, ani velitele hasičského sboru Ferdinanda Pařízka, jak obhlídí, zda všichni mají přivěšenou sekýrku u boku.

Ve stanovený čas ke stratu vzletli k obloze poštovní holubi, aby do vsi donesli zprávu, že brí Vsetečkové též vyletěli. V týž čas vystoupil dívčí pěvecký sbor pod taktovkou pana řidičího Vojtěcha Jestřába, posíleného Františkem Čtvrtečkou. Sbor zapěl hymnus „Hej Slované!“. Bylinářka Samková ronila slzy dojatě. Krůpěje jí stékaly po tváři až na brašnu první pomoci. A najednou vzduchem ryčně zazněla polnice, kterouž Pařízek vyleštěný do zlata zahájil první let aeroplánu brí Vsetečkových nad dosud neznámými Cháborami ve světě. Fanfáry zvyšovaly tempo, což bylo znamením pro bratra Jindřicha, aby uvolnil už nevrlou vrtuli. Aeroplán se zachvěl po celém neckovém trupu od zádi až po před. Do valchy na ocase se opřel větérek... a tím to všechno začalo. Za nadšeného volání přihlížejícího davu lidu se letadlo rozjíždělo po stráni ke skokanskému můstku, když nárazem o krtčí hromádku více povyskočilo, spadl jsme z bedýnky a zamotal se do gumového pásu. Spolu s vrtulí jsem se v neckách otáčel i já. Na skokanském můstku při odpichu se aeroplán vymrštil do výšky a řítil se do údolí za nadšeného volání „Brávo Vsetečko!“. Dopadl jsem na chvojím vycpanou hranici, kteráž večer měla vzplanout na paměť Mistra Jana Husa. Službu konající hasič byl mým přistáním tak vyděšený, že třesoucíma rukama škrtnul zápalkou a místo doutníku zapálil hranici. Duchapřítomný velitel Pařízek vyhlásil poplach a svolával hasiče od Melicharovy pivnice k ohni. Když mě osvobodili ze spárů plamenů, šel jsme z náruče do náruče hořekujících matek. Bratr Jindřich s Františkem Čtvrtečkou plakali u hranice, na níž doprskávala máslem promaštěná jeho nejlepší vrtule.

Taková byla sláva a pád chábořského dvojplošáku. Nejvíce na své si přišli preclikář a krupař Šimon, řezník a uzenář Krahulec, vdova, hostinská Melicharová a kolonista Ruml, kterýž měl láskyplné srdce a za sníženou cenu nám prodal gumy do trenýrek a podvlekaček, abychom neměli domácí vězení, což o prázdninách by byl trest krutý.

Po „pádu“ jsem několik dnů ležel pod peřinou s horečkou na posteli s nohama obloženými tvarohem, kterýž nezištně poskytla selka Francová. Tělo mě bolelo ze všech světových stran, ale já snil dál. Sny jsou krásné a ještě krásnější, když se uskutečňují.

Josef Poláček, grafik, Varnsdorf

Různí autoři, různé pohledy

Společná výstava šesti fotografií z Dobruška se uskuteční od 1. července do konce srpna tohoto roku v prostorách Lapidária Městského úřadu v Dobrušce. Výstava má název *Různí autoři, různé pohledy*. Své fotografie na ni představí tito autoři: Daniel Bednář, Pavel Bednář, Radovan Dražan, Lenka Ouřadová, Jiří Slavík a Jiří Vohralík. Oči návštěvníků potěší i několik olejomalb Heleny Bednářové.

Práce některých fotografií mohli obyvatelé Dobrušky zhlédnout na jejich výstavách v městské knihovně. Několik jich má za sebou i kolektivní výstavy. Každý

z nich má svůj styl, své vnímání, tedy svůj pohled na svět. A na společné výstavě chtějí tyto pohledy, často zachycující krásu, ukázat veřejnosti.

A podařilo se jim to i díky milým a ochotným pracovnícím Knihovny města Dobrušky, které poskytly prostory, ve kterých se fotografové mohli scházet a společnou výstavu připravovat. Velkou zásluhu má také Městský úřad Dobruška a pan místostarosta Josef Horák, který pomohl v organizačních věcech.

Šest fotografií vystavuje společně. Snad se obyvatelé budou moci těšit i z jejich dalších ať již společných či samostatných výstav v příštích letech.

Pavel Bednář

Foto: Daniel Bednář

Vystavují už i dospělí

V dubnovém čísle Dobrušského zpravodaje jste byli informováni o výtvarné soutěži základních škol na výzdobu nově otevřené čajovny Modrá laguna v ulici Františka Kupky. Vyhodnocené práce byly v těchto prostorách nainstalovány.

V měsíci červnu se spolupráce s „dobrušskými výtvarníky“ rozšířila i o dospělé. V interiéru čajovny byla realizována mini výstava prací grafika Josefa Benedikta a keramika Karla Štětiny (viz foto).

Práce dětí i renomovaných výtvarníků, které se budou pravidelně obměňovat, si můžete v Modré laguně prohlédnout ve všední dny od 10 do 22 hodin o víkendu od 11 do 22 hodin.

VV + Dvore

ZPRÁVY MĚSTSKÉ KNIHOVNY

Knižní novinky na měsíc červenec 2003

Beletrie pro dospělé

John Wyndham
Jan Šmíd
Charles Baudelaire
Alice Holmanová
Wladimir Kaminer
Frank Herbert
Jeffery Deaver
Arnošt Lustig
Sue Grafton
Pavel Frýbort
Lenka Lanczová
Anna Gavalda

Záludný vesmír Johna Wyndhama
Já a můj kůň
Květy zla
Lékárníkova dcera
Vši svobody
Kacíři Duny
Modrá sféra
Krásné zelené oči
J...jako justice
Muž na prodej
Hořká chuť lásky
Kdyby tak na mě někdo někde čekal

Naučná literatura pro dospělé

Jiří Bílek
Gisela Watermann
Luboš Nečas

Petra Procházková
Marie Mikušková
Přemek Podlaha

Hádky naší minulosti III.
Barvy pro váš byt
Závislost nejen na lásce
aneb Příliš otevřená zpověď Terezy Pergnerové
Aluminiová královna
Žila jsem v Africe
Receptář prima nápadů
aneb Co jste v televizi (ne)viděli
Na kole křížem krážem po Čechách

Andrej Halada

Literatura pro děti

Dietlof Reiche
František Nepil
Poul Anderson
Nancy Blakey
Louise Rennison
Eva Ibbotson
David Horowitz
Ann Brashares
Rainer M. Schröder
Enid Blyton

Křeček Ferda vypravuje
Pohádková lampička
Bouře noci svatojánské
Pro šikulky bez telky
Je to na draka
Tajemství 13. nástupiště
Strombreaker
Sesterstvo Putovních kalhot
Ztracená závěť
Tajemství záhadného balíčku

Oznámení:

Městská knihovna Dobruška, Na Budíně 850,

oznamuje, že z důvodu revize knihovních fondů bude

ve dnech 30. 6 – 11. 7. 2003 uzavřena pro veřejnost.

Pracovnice knihovny děkují za pochopení a přejí všem svým čtenářům pěkné prázdniny.

**Poznámka pod čarou aneb náš tip pro tento měsíc:
Literatura pro dospělé:**

Arnošt Lustig: Krásné zelené oči

Praha, Andrej Šťastný, 1. vydání, 2003, 347 stran, 259 Kč

Lustigův nový román, odehrávající se za 2. světové války, je příběhem úsporným a zdrženlivým, pokud jde o líčení fyzické a duchovní krutosti. Autor je za toto dílo nominován jako první Čech na prestižní Pulitzerovu cenu za literaturu.

Literatura pro děti:

Nancy Blakey: Pro šikulky bez telky

Praha, Albatros, 2003, 1. vydání, 142 stran, ilustrace, 99 Kč

Autorka a neúnavná iniciátorka aktivního trávení volného času nabízí dětem více než 100 návodů, jak vytvořit hezký dárek nebo něco pro zpestření narozeninové party. Kdo se dovede bavit, nebude lenošit před televizí.

Pozvánka na výstavu:

Městská knihovna Dobruška, Na Budíně 850,

srdečně zve na výstavu

ZA TAJEMSTVÍM ŠKOLNÍ TAŠKY 6.

V prostorách Městské knihovny je přístupná v měsících červen a červenec 2003 výstava výtvarných prací žáků 4. a 5. tříd Základní školy Fr. Kupky v Dobrušce. Děti zde představují své práce za uplynulý školní rok, které vytvořily v hodinách výtvarné výchovy pod vedením paní učitelky Hainišové a paní učitelky Poláčkové.

Fond regionální literatury v knihovně

Městská knihovna buduje pro své čtenáře fondy beletrie a naučné literatury. Mimo knih jsou pro obě oddělení nakupovány časopisy a podle finančních možností i dokumenty audiovizuální.

Knihovna však tradičně buduje ještě jeden knihovní fond a to fond regionální literatury, mimořádně důležitý pro dokumentaci dějin našeho regionu. Ve fondu knihovna soustřeďuje veškerou regionální beletrii i odbornou literaturu, pojednávající

o našem městě a širším regionu Orlických hor a Podorlicka, o jeho dějinách, přírodě, literární historii, významných osobnostech i památkovém bohatství. Tento fond je také základnou pro naše regionální bibliograficko-informační služby čtenářům. Do fondu jsou zařazeny jak jednotlivé odborné knihy, tak celé řady sborníků, vycházejících zpravidla ročně. Pro rychlejší orientaci jsme opatřili záznamy sborníků v elektronickém katalogu podrobným rozpisem jednotlivých příspěvků.

Regionální fond také obsahuje krásnou prózu i poezii. Knihy se buď v našem regionu odehrávají, nebo byly napsány autory, kteří jsou rodáky z Dobrušky či nejbližšího okolí. Významně je zde zastoupen např. Alois Jirásek nebo díla příslušníků dobušského rodu spisovatelů a nakladatelů Laichterů. Román Josefa Laichtera Sychrova éra z roku 1892 je zároveň nejstarší knihou ve fondu naší knihovny.

Budování fondu regionální literatury je složité, protože knižní produkce je dnes mimořádně pestrá, vydávaná velkým počtem jednotlivých vydavatelů, a také velice rozmanitě distribuovaná. Pochopitelně zde vzniká problém shromažďování regionální produkce v maximální úplnosti. Všem vydavatelům, kteří nám v tomto úsilí pomohou radou, nebo dokonce i darováním 1 exempláře, jsme proto vděční. Každý výtisk regionální publikace v našem fondu je poté skutečně všestranně využit ke studiu a záznam publikace v katalogu naší knihovny je vystaven i na internetu.

Fondy regionální literatury představují v každé knihovně jedinečný zdroj informací. I v době internetu si regionální fondy svou funkci trvale zachovávají a jejich informační hodnota stále stoupá.

pracovnice knihovny

SPORT

Dobrušský pohár 2003

Ve dnech 26. a 27. července 2003 se uskuteční na Městském stadionu v Dobrušce turnaj v malé kopané Dobrušský pohár 2003.

Vážení příznivci malého fotbalu a sportu vůbec,

již po třinácté si Vás Klub malého fotbalu F.C.S. Dobruška dovoluje pozvat na turnaj v malém fotbale o Dobrušský pohár. V sobotu se hrají zápasy ve skupinách, v neděli pak turnaj vrcholí finálovými boji. Předpokládaný počet startujících týmů je 40 z celé republiky. Na sobotní večer je připravena tradiční hudební produkce přímo v areálu. Po celou dobu konání turnaje je zajištěno občerstvení v širokém rozsahu a množství. Přijďte se podívat na rychlý a dynamický sport, plný gólů a zajímavých situací. Srdečně zvou pořadatelé.

VÝZVA!!!

Klub malého fotbalu F.C.S. Dobruška hledá do svých řad nové členy. Máme zájem o hráče starší 16 let, kteří by rádi hráli malý fotbal.

Veškeré informace na tel. čísle 606 288 917 – pan Koláčný.

Sportovní akce TRI CLUBU Dobruška

- 2. července 2003: **CENA MĚSTA OPOČNA**
0,5 km plavání, 20 km kolo, 5 km běh. Start v 17 hodin v areálu koupaliště Opočno, přílba povinná. Startovné 40 Kč. Občerstvení zajištěno.
- 19. a 20. července 2003: **VÍKEND KOUNOV 2003**
19. července: **2. ročník běhu „EXTRÉM – CROSS“**
Trať: 5 km 1 okruh, 10 km 2 okruhy. Prezentace: ve 14 hodin v Kounově v hospodě Zlatý potok (možnost ubytování). Trať: terén kopcovitý, vcelku náročný. Start i cíl: Kounov – hospoda Zlatý potok. Startovné: žáci a ženy zdarma, ostatní 20 Kč.
20. července: **závod HORSKÁ KOLA**
Trať: 5 km 1 okruh, žáci a ženy 2 okruhy, ostatní 4 okruhy. Prezentace: v 9 hodin v Kounově v hospodě Zlatý potok. Start: v 10 hodin.

Biliárová Orlická soutěž

15. kolo: Soutěž družstev:

1. třída	Zámek A	Medvídek A	2:4
	Mirek Dvořák	Jaroslav Klofanda	85:120
	Zdeněk Balcar	Vladimír Gütler	140:150
	Lukáš Stančík	Josef Štěpán	90:35
	Medvídek B	Salamandr B	2:4
	Jiří Štěpán	Ivo Jirout	55:98
	Tomáš Flégl	Martin Grund	150:51
	Roman Čížek	Martin Vodák	30:31
2. třída	Zámek C	Medvídek C	5:1
	Jar. Klofanda ml.	Lukáš Mrowiec	300:71
	Mirek Macháček	Pavel Petrovský	55:31
	Vratislav Votroubek	Jaroslav Šanovec	37:37

Pořadí: 1. třída:	1. Medvídek A Dobruška	2. třída:	1. Zámek C Opočno
	2. Zámek B Opočno		2. Dortíci Olešnice v Orl. h.
	3. U Vody A Rychnov		3. Zámek D Opočno
	4. Salamandr B Rokytnice		4. Medvídek C Dobruška
	5. Zámek A Opočno		atd.
	6. Medvídek B Dobruška atd.		

Pořadí jednotlivců:	B4+ (4 koule)	5. místo	Miroslav Barnet
	VK/2 (kádr)	1. místo	Jaroslav Klofanda
LB (volná hra)		8. místo	Jiří Štěpán
		2. místo	Vladimír Gütler
		5. místo	Tomáš Flégl
		12. místo	Lukáš Mrowiec
1B (jednoband)		5. místo	Josef Štěpán
		13. místo	Pavel Petrovský

V měsíci červenci 2003

Co, kdy, kde, kam – tipy pro vás

Městské muzeum (tel.: 494 623 982)

- **Domek F. L. Věka** (obytná světnice, kupecký krám a muzejní expozice) je v červenci otevřen denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.
- **Radnice** (výstavy Malé dějiny města Dobrušky a Hrdelní právo, výstup na ochoz věže) je otevřena denně mimo pondělí od 10 do 17 hodin. Jindy na požádání u pana Václava Štěpána, Pulická 183, tel. 494 621 702.
- **Stálou muzejní expozici Židé v dějinách Dobrušky** včetně rituální očištné lázně – mikve na Šubertově náměstí čp. 45 je v červenci možné zhlédnout denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.
- Výstava **Pimplata** ve výstavní síni muzea na Šubertově nám. 45 je otevřena rovněž denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.

Městská knihovna (tel. 494 623 320, fax a záznamník 494 620 194)

- po celý červenec výstava výtvarných prací **ZA TAJEMSTVÍM ŠKOLNÍ TAŠKY 6.**
- **Otevírací doba:**

Oddělení pro dospělé	pondělí a čtvrtek	9 – 17.30 hodin
Oddělení pro děti	středa a pátek	12 – 16 hodin
- **Knihovna bude od 30. června do 11. července z technických důvodů zavřena.**

Krytý bazén (tel. provoz 494 623 716, tel. plavecká škola 494 623 907, tel. restaurace 494 622 521)

- **městské koupaliště v Dobrušce je v červenci otevřeno denně od 10 do 19 hodin**
- **otevírací doba:**

	<i>krytý bazén pro veřejnost</i>	<i>sauna (otevřena po rekonstrukci)</i>
pondělí	15 – 19	muži 16 – 21
úterý	15 – 17, 19 – 21	ženy 16 – 21
středa	zavřeno	muži 16 – 21
čtvrtek	15 – 17, 19 – 21	ženy 16 – 21
pátek	15 – 19	muži 16 – 21
sobota	13 – 19	společná 14 – 19
neděle	13 – 19	
- ranní plavání (ve dnech školního vyučování) – 6 – 7.30 hodin
- podrobné informace na výše uvedeném telefonu

Klub důchodců

zve všechny seniory k návštěvě do KD v Novoměstské ulici. Pravidelné schůzky se konají **každé úterý a čtvrtek od 14 do 17 hodin.**

KULTURA OPOČNO (tel.: 494 641 492)

Informace a předprodej vstupenek: v kanceláři KND – tel. 494 667 492.

- od 4. do 27. července 2003 v zámeckém letohrádku v Opočně:
Výstava obrazů Jany Heřmanové
Otevřeno denně kromě pondělí od 11 do 16 hodin.
- 11. července 2003 v 19.30 hodin v Mariánském kostelíčku v Opočně:
Koncert MUSICA FLOREA (housle, violoncello, loutna)
- v červenci a srpnu v Zahradním centru v Opočně:
6. výstava balkónových, subtropických a tropických rostlin a bonsajů, včetně poradenství
Otevřeno denně včetně sobot a nedělí od 10 do 17 hodin.
- neděle 27. července 2003 v 19.30 hodin v zámecké obrazárně Opočno:
Klavírní recitál EVA BRANDA. Pořádá Opočenská beseda.

KULTURA NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

(Městské informační středisko v budově Muzea za radnicí, tel.: 491 470 331, 491 470 289, Městské informační středisko U Zázvorky, tel.: 491470 331)

- v červenci v Galerii Zázvorka v Novém Městě nad Metují: *Výstava novoměstského rodáka, akademického malíře, grafika a ilustrátora Vladimíra Rocmana*
Otevřeno: úterý – neděle od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin, svátky zavřeno.
- sobota 5. července 2003:
TRHY UMĚLECKÝCH ŘEMESEL s doprovodným programem zámku
- do 30. července 2003 na zámku v Novém Městě nad Metují:
Výstava „Dřevořezba“ pana Švarce z Třebechovic pod Orebem

Deštné v Orlických horách

V sobotu 19. července 2003 proběhne v Deštném v Orl. h. *DEŠTENSÁ POUŤ – obecní slavnosti při příležitosti 100. založení hasičského sboru v Deštném*.

Stručný program: příjezd a prohlídka historické techniky, svěcení hasičského praporu. Společenský den s hasičskými soutěžemi a ukázkami u chaty Deštná bude pokračovat až do tanečního večera.

Přírodní areál POHOŘÍ

Stručný přehled akcí konaných v červenci v Přírodním areálu Pohoří:

- sobota 5. července: *I. Pohořský country salon*
FRANTIŠEK NEDVĚD + Druhé podání, Votroci
- sobota 12. července: *HOLBA FEST 2003 DIVOKEJ BILL + Lety Mimo, Wahnout*
- sobota 19. července: *CHINASKI*
- sobota 26. července: *READY KIRKEN Český slavík 2002 – Skokan roku*

Panoramatické KINO 70 Dobruška

DOLBY STEREO SR

Pozor na začátky odpoledních představení.

Hraje v červenci 2003.

PUPENDO

1. úterý a 2. středa jen ve 20 hodin

Další repríza úspěšné české komedie pro všechny generace. Poselství budoucím generacím. Režie: J. Hřebejk. *Mládeži přístupný. Vstupné 59, 61 Kč. DOLBY STEREO.*

DŮM NARUBY

3. čtvrtek a 4. pátek jen ve 20 hodin

Premiéra americké širokoúhlé bláznivé komedie se S. Martinem v hl. roli. Režie: A. Shankman. *Mládeži přístupný. Vstupné 54, 56 Kč. DOLBY STEREO.*

GANGY NEW YORKU

5. sobota a 6. neděle v 17!!! a ve 20 hodin

Premiéra historického dramatu – USA, Německo, Itálie, Velké Británie a Nizozemí. Režie: M. Scorsese. *Mládeži přístupný. Vstupné 54, 56 Kč. DOLBY STEREO.*

JOHNY ENGLISH

8. úterý a 9. středa jen ve 20 hodin

Premiéra špiónážního filmu Velké Británie. Hrají: R. Atkinson, J. Malkovich a jiní. Režie: P. Howitt. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 54 Kč. DOLBY STEREO.*

LOVEC DÉMONŮ

10. čtvrtek a 11. pátek jen ve 20 hodin

Premiéra amerického thrilleru. Hrají: M. McConanghey, B. Paxton a jiní. Režie: B. Paxton. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 59 Kč. DOLBY STEREO.*

8 MILE

12. sobota v 17.30 a ve 20 hodin

Premiéra širokoúhlého příběhu rappového zpěváka – USA. Hrají: Eminem, K. Basin-gerová a jiní. Režie: C. Hanson. *Mládeži přístupný. Vstupné 49, 51 Kč. DOLBY STEREO.*

NEZVRATNÝ OSUD 2

13. neděle v 17.30 a ve 20 hodin

Premiéra amerického hororu. Každý začátek má svůj konec. V hl. rolích: A. Larter, A. J. Cook a další. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 54 Kč. DOLBY STEREO.*

KAMENÁK

15. úterý a 16. středa jen ve 20 hodin

Pro velký zájem reprizujeme českou komedii od Z. Trošky. Hrají: V. Vydra, J. Paulová, M. Vašut, L. Županič a jiní. *Mládeži přístupný. Vstupné 49, 51 Kč. DOLBY STEREO.*

KRÁSNÁ POKOJSKÁ

17. čtvrtek a 18. pátek jen ve 20 hodin

Premiéra romantické komedie USA. J. Lopez a R. Finnes v milostné romanci třetího tisíciletí. Režie: W. Wang. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 54 Kč. DOLBY STEREO.*

CESTA DO FANTAZIE

19. sobota a 20. neděle jen v 17.30 hodin

Premiéra animované japonské pohádky. Fantastické dobrodružství desetileté Čihiro. Režie: H. Mijazakiho. *Mládeži přístupný. Vstupné 49, 51 Kč. DOLBY STEREO.*

KEP PARK

19. sobota a 20. neděle jen ve 20 hodin

Premiéra šokujícího dramatického filmu – USA, Nizozemí, Francie o životě mladých teenagerů. *Mládeži do 18 let nepřístupný. Vstupné jednotné 54 Kč. DOLBY STEREO.*

X-MEN 2

22. úterý a 23. středa jen ve 20 hodin

Premiéra akčního sci-fi filmu USA. Hrají: P. Stewart, H. Jackman, I. McKellen a další. Režie: B. Singer. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 54 Kč. DOLBY STEREO.*

KOSeK

elektro

Váš odborný
obchod.

pračky, chladničky, myčky, sporáky,
boilery, vestavné spotřebiče

491 47 01 76

audio, video, televizory, foto, kamery,
satelity, drobné domácí spotřebiče

491 47 01 48

Husovo náměstí 1232 a 1221

Nové Město nad Metují

FEMME FATALE

Premiéra erotického thrilleru – USA, Francie, Německo. Hrají: R. Romiju–Stamos, A. Banderas a jiní. *Mládeži nepřístupný. Vstupné jednotné 49 Kč. DOLBY STEREO.*

MATRIX RELOADED

26. sobota a 27. neděle v 17.30 a ve 20 hodin
Premiéra širokoúhlého sci-fi filmu USA. Druhé pokračování trilogie MATRIX. Režie: A. a L. Wachovski. *Mládeži přístupný. Vstupné 59, 61 Kč. DOLBY STEREO.*

28 DNÍ POTĚ

29. úterý a 30. středa jen ve 20 hodin
Premiéra sci-fi filmu – Nizozemí, Velké Británie, USA. Hrají: C. Murphy, N. Harris a jiní. Režie: D. Boyle. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 49 Kč. DOLBY STEREO.*

JAK ZTRATIT KLUKA V 10 DNE

31. čtvrtek a 1. srpna pátek jen ve 20 hodin
Premiéra americké nejambovanější komedie roku. Hrají: K. Hudsonová, M. McConan-
ghey a jiní. Režie: D. Perie. *Mládeži přístupný. Vstupné jednotné 49 Kč. DOLBY STEREO.*

V srpnu 2003 uvádíme:

- Jádru • Idnetita • Nuda v Brně • Rychle a zběsile 2 • Telefonní budka •
- Pupendo • Nebezpečná známost • MATRIX RELOADED •

Změna programu vyhrazena. Písemné a telefonické objednávky vyřizuje Kino 70 Dobruška, tel. č. 494 623 002, PSC 518 01 Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Pozor – pokladna Kina 70 otevřena dvě hodiny před začátkem představení. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout půl hodiny před představením, jinak budou prodány! Upozornění pro návštěvníky kina!!! Podle Zákona ČNR č. 241 ze dne 14. 4. 1992 náleží ke vstupnému příplatek 1 Kč, který není v uvedeném vstupném započítán!!! Vysílání programu Kina 70 Dobruška na Internetu zajišťuje a sponzoruje Alliance Computer Technology, s. r. o., Dobruška. Program Kina 70 Dobruška zařazen do databáze programů kin, radií, televizí a popisů k filmům www.365dni.cz. Internet: <http://www.dobruska.cz>.

Cestovní kancelář**AVANTI-TOUR****v Dobrušce nabízí**

pobytové zájezdy **do Chorvatska – Makarskou riviéru**
letovisko Gradac

Odjezdy autobusů každý pátek a sice od 30. května do 12. září, návrat je za týden v neděli v dopoledních hodinách. Trasa autobusu: Dobruška, Opočno, Hradec Králové, pro kolektivy (nejméně však 10 osob) jiné nástupní místo dle dohody. Cena od 3 810 do 5 870 Kč (cena zahrnuje: 7× ubytování v apartmánech nebo v penzionu, dopravu, pobytovou taxu, lůžkoviny, služby delegáta, pojištění CK proti úpadku). Slevy pro děti od 3 do 12 let. Možnost dokoupení polopenze: dospělí 1 700 Kč, děti do 12 let 1 100 Kč.
Možnost osobní dopravy.

Navštivte nás v Opočenské ulici 436 v Dobrušce (bývalý Stavební podnik, nyní Autoškola p. Jarkovského), otevřeno ve všední dny od 9 – 12 a od 13 – 16 hodin, v sobotu od 9 – 11 hodin, nebo volejte 494 622 328. **Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Nabízíme i tuzemské rekreace, dětské letní tábory a zájezdy na přání zákazníků.

Josef Hirsch - Choltický

Narodil se 13. listopadu 1898 v Praze. Po absolvování studia medicíny přišel jako zubní lékař do Dobrušky, kde prožil (s výjimkou několika posledních let) celý svůj život. Již od počátku se velmi aktivně zapojil do kulturního, zejména hudebního života ve městě. Stal se sbormistrem pěveckých sborů *Vlasta a Dobroš*, pro které sám zkomponoval řadu skladeb. Složil dokonce operetu *Lásky hra osudná*, která rovněž byla v Dobrušce sehrána.

Režiroval rovněž dobušské ochotnické divadlo, které pod jeho vedením nastudovalo a uvedlo náročné představení opery Viléma Blodka *V studni*. Podílel se také na organizování kulturního života v Dobrušce, především uspořádáním nespočetné řady koncertů. Jeho intelektuální umělecká aktivita ovlivňovala kulturní život v celém dobušském regionu.

Práci MUDr. Hirsche a jeho zásluhy o hudební život ve městě si připomeňme alespoň vzpomínkou paní Děvany Nejedlé, napsanou po jeho smrti v roce 1968.

„Na úseku hudby a zpěvu byl to především pan doktor Hirsch, který zasvětil tomuto ušlechtilému zánění celý svůj život. On to byl, kdo po příchodu do Dobrušky se ujal s mladistvým elánem vedení pěveckých kroužků Vlasty a Dobroše. Nezapomenutelnými zůstanou pro nás všechny, bývalé účastníky, ty přátelské večery, kdy jsme se scházeli u Petránů v naší malé spolkové místnosti. Toto příjemné kulturní vyžití znamenalo pro nás všechny únik z tohoto všedního denního života a často jsem v době, kdy jsem byla již mimo Dobrušku, zatoužila se tam vrátit.

S Dr. Hirschem přicházelo mezi nás světlo života a byl to jeho osobitý humor, který nás dovedl přenést z vlastních starostí do prostředí krásné pohody vzájemného přátelského pochopení. Pan doktor dovedl rozehrát struny našich srdcí krásou české písně, ve které nás učil nalézat nezměrnou sílu životního optimismu, který jsme tak často potřebovali. Jeho koncerty, které se staly našimi, bývaly dokladem vysoké kultury českého lidu, ztvárněné v píseň. V tom byla ta velká síla osobnosti Dr. Hirsche, že dovedl seskupit kolem sebe a stále pozvedat určitý okruh lidí, který dokázal pod jeho řízením přinášet radost nejen sobě, ale celé řadě dalších, kteří svým poslechem čerpali krásu z podávané hudební formy.“

Dr. Hirsch nebyl jen výborným hudebníkem, dirigentem, režisérem a zpěvákem, ale měl i celou řadu dalších zájmů. Zabýval se amatérským fotografováním a vedl mladé začátečníky v tomto oboru. Méně známé je, že byl také velkým propagátorem letectví a leteckého modelářství. Jeho zásluhou byl v roce 1933 uspořádán v Dobrušce letecký den, další pak následoval v srpnu 1938. Aktivně také pracoval v dobušské organizaci Červeného kříže.

MUDr. Josef Hirsch - Choltický, všestranná osobnost a organizátor kulturního a společenského života v Dobrušce, zemřel na odpočinku v Praze dne 17. srpna 1968.

- jm -

POD ČAROU

Bezpráví se často dopouští také ten, kdo něco nedělá, nikoli jen ten, kdo něco udělá.
Marcus Aurelius

Úvaha pro dnešek:

Zkusme se špatností okolo nás vzepřít a nespokojovat se s tím, že se na nich nepodílíme.

- JM -

Karel Štětina: Kostel sv. Ducha, lavírovaná kresba, nedatováno.

Narodil se 13. července 1933 ve Vlašimi.

Po absolvování keramické školy v Bechyni pracoval ve Výzkumném ústavu elektrokeramiky v Hradci Králové, kde zároveň učil výtvarnou výchovu na lidové škole umění. Od roku 1984 žije v Dobrušce. Naše město a kraj Orlických hor je také častým námětem jeho výtvarné tvorby.

DOBRUŠSKÝ ZPRAVODAJ

MĚSÍČNÍK PRO KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT DOBRUŠSKA

Vydává Město Dobruška. Redakce: Městský úřad, nám. F. L. Věka 11, 518 01 Dobruška, tel.: 494 621 101-2, fax: 494 623 095, e-mail: mesto@dobruska.cz.

Redakční rada: Josef Frýda, Jiří Mach, Václav Matouš, Jana Poláčková, Vladimíra Svobodová, Václav Verner.

Grafická úprava: Josef Benedikt.

Sazba: Zdeňka a Jiří Hanouskovi. Tisk: Tiskárna Janda a Hájek Dobruška.

Na titulní straně detail Mariánského sloupu na nám. F. L. Věka s radnicí. Foto Ivo Malý.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a případné tiskové chyby. Vyhrazuje si právo na krácení příspěvků. Uzávěrka příspěvků do 15. každého měsíce.

Víte, že s počítačem
si můžete nejen **hrát**
... ale i stříhat **video**
nebo vyrábět **fotky?**

Počítač COMFOR Diablo + monitor 17"

COMFOR prodejna - NAD KOSTELEM, tel. 494 620 404, Fr.Kupky 322, Dobruška

NAD KOSTELEM

Dobruška

ELEKTRO

Myčka BOSCH SGS 56A39

elektronická, 4teploty, voda 14 l
spotřeba jen 1.0 kWh, AquaStop

Chladnička LIEBHERR KSD 3542

objemy: chl.225 l/ mraž.93 l ****
spotřeba 0.92 kWh/den, chladiivo R600a
bezpečnostní sklo, KVALITA!!

Pračka BOSCH WFO 2040BY

plně elektronická, 0.95 kWh
1000ot, 6kg prádla, display
aqua-stop, vysoká kvalita

SKANDÁLNĚ nízké CENY

ELEKTRO prodejna - NAD KOSTELEM, tel. 494 620 404, Fr.Kupky 322, Dobruška

Adresát:

P. P.

50509/2002

518 01 Dobruška